

Innst. S. nr. 188

(2005-2006)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

St.prp. nr. 49 (2005-2006)

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til ratifikasjon av FN-konvensjonen mot korrupsjon av 31. oktober 2003

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Innledning

FNs Generalforsamling vedtok den 31. oktober 2003 en konvensjon mot korrupsjon. Norge undertegnet konvensjonen straks den ble åpnet for undertegning 9. desember 2003. Konvensjonen trådte i kraft 14. desember 2005 etter at 30 stater hadde ratifisert den.

Formålet med konvensjonen mot korrupsjon er å fremme internasjonalt samarbeid for å forebygge og bekjempe korrupsjon. FN-konvensjonen mot korrupsjon er det første globale instrument rettet mot korrupsjon. Den er mer omfattende og går på flere punkter lengre enn allerede eksisterende, regionale konvensjoner på området. Konvensjonen innebærer en viktig styrking av kampen mot internasjonal økonomisk kriminalitet og kommer i tillegg til FNs konvensjon mot grenseoverskridende organisert kriminalitet som Norge tidligere har ratifisert.

I og med at gjennomføringen av konvensjonen krever lovendring, er Stortingets samtykke til ratifikasjon av konvensjonen nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd.

Nærmere om konvensjonens enkelte bestemmelser

Konvensjonen består av en fortale og 71 artikler. Reglene i konvensjonen kan inndeles i flere kategorier. For det første inneholder konvensjonen en rekke bestemmelser om preventive tiltak som skal forebygge korrupsjon. Dernest pålegger konvensjonen statene å kriminalisere en rekke handlinger av korrupt karakter.

Videre har konvensjonen bestemmelser om etterforskning og internasjonalt samarbeid i korrupsjonssaker, herunder bestemmelser om tilbakeføring av midler som stammer fra korrupsjon. Det vises til proposisjonen for nærmere omtale av fortalen og de enkelte artiklene.

Justisdepartementet sendte i oktober 2005 på høring spørsmålet om ratifikasjon av FN-konvensjonen og forslag til nødvendige regelendringer for å kunne gjennomføre konvensjonen. Ingen av høringsinstansene har kommet med innvendinger mot at konvensjonen ratifiseres.

Forholdet til norsk rett

Norsk lovgivning oppfyller allerede i stor grad forpliktelsene etter FN-konvensjonen mot korrupsjon. De norske straffebestemmelsene mot korrupsjon ble revidert i forbindelse med ratifikasjon av Europarådets strafferettslige konvensjon mot korrupsjon.

Justisdepartementet har i Ot.prp. nr. 53 (2005-2006) foreslått endringer i straffeloven § 317 om heleri, herunder forslag til ny § 318, for å sikre oppfyllelse av konvensjonens krav til kriminalisering av hvitvaskingshandlinger. Videre er det redegjort for en nødvendig endring i forskriften som utvider anvendelsesområdet til lov om overføring av domfelte samt for en endring i utleveringsloven.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Ratifikasjon av konvensjonen antas ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Vurdering og tilråding

Departementet mener at ratifikasjon av FN-konvensjonen mot korrupsjon vil være et viktig ledd i Norges aktive kamp mot korrupsjon både internasjonalt og nasjonalt, og sikre Norges posisjon som en aktiv pådriver i dette arbeidet. Tilslutning til denne konvensjonen

vil gi Norge større mulighet til å påvirke det internasjonale samfunnets videre bekjempelse av denne meget samfunnsskadelige formen for kriminalitet. Det vil være ønskelig at Norge ratifiserer konvensjonen innen den første statspartskonferanse avholdes i desember 2006.

Justis- og politidepartementet tilrår at Norge ratifiserer FN-konvensjonen mot korrupsjon. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

UTENRIKSKOMITEENS MERKNADER

Komiteens utkast til innstilling ble 23. mai 2006 oversendt utenrikskomiteen til uttalelse. Utenrikskomiteen opplyste i brev av 24. mai 2006 at komiteen ikke hadde merknader til utkastet.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anne Marit Bjørnflaten, Thomas Breen, Ingrid Heggø og Hilde Magnusson Lydvo, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Thore A. Nistad, fra Høyre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo, viser til den fremlagte proposisjonen om samtykke til ratifikasjon av FN-konvensjonen mot korrupsjon. Komiteen vil understreke viktigheten av å bygge globale instrumenter som fremmer internasjonalt samarbeid for å forbygge og bekjempe korrupsjon. Økonomisk vinning er en av de viktigste drivkreftene for all organisert kriminell virksomhet, og det er etter komiteens syn av avgjørende betydning å gå etter pengene som finansierer og driver virksomheten frem.

Komiteen er enig i at korrupsjon i en del land utgjør en trussel mot rettsstaten, demokratiet, menneskerettighetene og sosial rettferdighet, og at den er til hinder for økonomisk utvikling. Korrupsjon er også,

slik komiteen ser det, i meget stor grad konkurransevridende.

Komiteen mener at en ratifikasjon av FN-konvensjonen er et viktig ledd i den viktige kampen mot korrupsjon både nasjonalt og internasjonalt, og viser at Norge fortsatt vil være en pådriver i dette arbeidet.

Komiteen vil videre fremheve at for å komme organisert kriminell virksomhet til livs må innsatsen mot økonomisk kriminalitet intensiveres, og det etterforsknings- og forvaltningsmessige arbeidet for å avdekke svart økonomi, blant annet hvitvasking, må styrkes. Dette krever høy kompetanse og målrettet innsats både nasjonalt og i samarbeid med andre lands politi og påtalemyndigheter. Komiteen vil understreke viktigheten av Økokrim og øko-teamene i det enkelte politidistriktsrolle, når det gjelder å avdekke og straffeforfølge aktører som har økonomiske ressurser til å skjule sin kriminalitet.

Komiteen viser til at en ratifikasjon av konvensjonen er en viktig styrking av kampen mot internasjonal økonomisk kriminalitet, og angriper livsnerven til internasjonale kriminelle nettverk. Dette er etter komiteens syn en viktig oppfølging av målet om mer effektiv internasjonal kriminalitetsbekjempelse og et viktig tillegg til FNs konvensjon mot grenseoverskridende internasjonal kriminalitet som Stortinget tidligere har ratifisert.

Komiteen vil på denne bakgrunn tilrå at Norge ratifiserer FN-konvensjonen mot korrupsjon.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker til ratifikasjon av FN-konvensjonen mot korrupsjon av 31. oktober 2003.

Oslo, i justiskomiteen, den 1. juni 2006

Anne Marit Bjørnflaten
leder

Thore A. Nistad
ordfører